

دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَغْلِبُوا»

شماره داندنامه : 140431390002650929
تاریخ تنظیم : 1404/10/15

هیات تخصصی شوراها و اسلامی دیوان عدالت اداری
داندنامه

شماره پرونده ها :

140331920000941142 , 140331920001151146 , 140331920000877050

شماره بایگانی شعبه :

0300265 , 0300291 , 0300234

* شماره پرونده : هت/0300265-0300234-0300291

* شکات : سید محمدمهدی میررضائی - حسین دری جانی - مجتبی رضائی - محمود محمدزاده

* طرف شکایت : نهاد ریاست جمهوری

* موضوع شکایت و خواسته : ابطال آئین نامه اجرایی تبصره ماده 8 قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها موضوع تصویب نامه 215640 ت 60709 - 23/11/1402 هیأت وزیران و اصلاحیه به شماره 100296 ت 62896 - 7/7/1403

* شاکی دادخواستی به طرفیت نهاد ریاست جمهوری به خواسته ابطال آئین نامه اجرایی تبصره ماده 8 قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها موضوع تصویب نامه 215640 ت 60709 - 23/11/1402 هیأت وزیران و اصلاحیه به نامه شماره 100296 ت 62896 - 7/7/1403 اصلاح شده است به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرر مورد شکایت به قرار زیر می باشد :

215640 ت 60709 - 23/11/1402

هیئت وزیران در جلسه 1402 / 11 / 158 به پیشنهاد وزارت کشور ، وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی و وزارت امور اقتصادی و دارایی (با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره) و به استناد تبصره ماده (8) قانون درآمد پایدار هزینه شهرداری ها و دهیاری ها مصوب 1401 ، آیین نامه اجرایی تبصره یاد شده را به شرح زیر تصویب کردی :

آیین نامه اجرایی تبصره ماده (8) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها

ماده 1- در آیین نامه، اصطلاحات زیر معانی مشروح مربوط به کار می روند:

1- عوارض نقل و انتقال : دو درصد (2%) نقل و انتقال قطعی املاک به مأخذ ارزش معاملاتی موضوع ماده (64) قانون مالیات های مستقیم مصوب 1366 با اصلاحات بعدی آن و یک درصد (1%) از انتقال حق واگذاری املاک به مأخذ وجوه دریافتی.

2- سازمان : سازمان امور مالیاتی کشور.

تصویر برابر با اصل است.

دبیرخانه سازمان امور مالیاتی کشور

شماره : ۴۶۷۹۶ / ۴۰۰ / و

تاریخ : ۱۴۰۴/۱۱/۱۱

تاریخ : ۱۴۰۴/۱۱/۱۱

تاریخ : ۱۴۰۴/۱۱/۱۱

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْبُلُوا»

شماره داندنامه : 140431390002650929
تاریخ تنظیم : 1404/10/15

هیات تخصصی شوراهای اسلامی دیوان عدالت اداری
داندنامه

ماده 2- سازمان مکلف است در هنگام دریافت مالیات موضوع ماده (59) قانون مالیات های مستقیم ، از مالکان ، عوارض نقل و انتقال را از آنها دریافت و مستقیماً به حساب شهرداری محل واریز نماید.
حساب شهرداری محل واریز نماید.

ماده 3- افراد زیر از پرداخت عوارض نقل و انتقال معاف می باشند.

1- افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)

2- افراد تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور.

3- افراد جزو سه دهک اول جامعه براساس اطلاعات پایگاه رفاه ایرانیان (وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی)

ماده 4- کمیته امداد امام خمینی (ره) ، سازمان بهزیستی کشور و وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی موظفند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه ، دسترسی لازم برای استعلام برخط افراد موضوع ماده (3) این آیین نامه را برای سازمان فراهم نمایند و تا آن زمان استعلام این موضوع توسط سازمان به صورت کتبی یا از طریق تبادل لوح فشرده با ادارات ذی ربط در استان و یا شهرستان صورت خواهد گرفت .

ماده 5 - هرگونه رفع ابهام در خصوص شناسایی شهرداری محل به عهده وزارت کشور خواهد بود.

ماده 6: گزارش رفع اجرای این آیین نامه توسط سازمان (اداره استانی و شهرستانی) به صورت فصلی به شهرداری مربوط (وزارت کشور) اعلام خواهد شد.

100296ت 62896- 7/7/1403

هیئت وزیران در جلسه 1/7/1403 به پیشنهاد شماره 72035/2 مورخ 1403/19/4 وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی تبصره ماده (8) قانون در آمد پایدار و هزینه شهرداری و دهیاری ها موضوع تصویب نامه شماره 60709 ت/215640 هـ مورخ 23/11/1402 به شرح زیر اصلاح می شود:

1-در بند (2) ماده (1) عبارت « سازمان امور مالیاتی کشور» به عبارت « سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور» اصلاح می شود.

2-ماده (2) به شرح زیر اصلاح می شود.

« ماده 2- عوارض نقل و انتقال در هنگام دریافت مالیات موضوع ماده (59) قانون مالیات های مستقیم ، توسط دفاتر اسناد رسمی به نام شهرداری محل وصول می شود.»

3- ماده (6) حذف می شود.

دفترخانه سازمان امور مالیاتی کشور

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری / ۴۰۰ / و

تاریخ: ۱۴۰۴/۱۱/۱۱

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْبُلُوا»

شماره داندنامه : 140431390002650929
تاریخ تنظیم : 1404/10/15

هیأت تخصصی شوراهای اسلامی دیوان عدالت اداری
داندنامه

دیوان عدالت اداری

* دلایل شاکی برای ابطال مقررہ مورد شکایت :

1- قانونگذار به مرجع تصویب کننده آئین نامه تنها اخبار تصویب آئین نامه جهت اجرای مفاد تبصره شامل نحوه تشخیص افراد موضوع تبصره براساس سطح درآمد و دارایی را داده است لکن هیأت وزیران دفاتر اسناد رسمی را مرجع وصول عوارض موضوع ماده 8 قانون یادشده نموده است.

2- بدیهی است قانونگذار مالکان را مکلف به پرداخت عوارض موضوع ماده 8 قانون درآمد پایدار و شهرداری ها نموده است که در صورت عدم پرداخت شهرداری ضمن وصول آنرا دارد و در صورت اختلاف کمیسیون ماده 77 قانون شهرداری صالح می باشد.

3- مطابق تبصره الحاق به ماده 71 مکرر قانون محاسبات عمومی کشور دریافت و پرداخت هرگونه وجه تحت هر عنوان توسط دستگاه های اجرایی موضوع ماده 5 قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده 5 قانون محاسبات عمومی در چارچوب قانون باشد و هرگونه دریافت و پرداخت وجه برخلاف این ماده در حکم تصرف غیر قانونی در اموال دولتی است.

4- وضع هرگونه تکلیف برای دفاتر اسناد رسمی نیازمند به حکم قانون می باشد و این درحالی است که در قانون درآمد پایدار شهرداری ها و دهیاری ها تکلیفی از سوی مقنن برای دفاتر اسناد رسمی در این خصوص پیش بینی نشده است لذا ابطال مقررہ مورد استدعاست.

* خلاصه مدافعات طرف شکایت :

با عنایت به قید عبارت (هنگام پرداخت مالیات ماده 59 قانون مالیات های مستقیم) در ماده 8 قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها که دلالت ضمنی بر پرداخت مالیات با عوارض موضوع قانون اخیرالذکر (ماده 4 قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیر منقول مصوب 6/9/1401) دارد و تأکید بر تکلیف دفاتر اسناد رسمی بر اخذ مالیات های مذکور در هنگام ثبت هرگونه نقل و انتقال املاک و انتقال حق واگذاری از ذینفع از طریق سامانه پرداخت الکترونیک، هیأت وزیران با اصلاح مصوبه قبلی خود به صورت بند 2 مصوبه مورد شکایت را مقرر نموده است لذا رد شکایت مورد استدعاست.

هیأت تخصصی شوراهای اسلامی دیوان عدالت اداری با حضور اعضا تشکیل ، پس از ملاحظه پرونده و اسناد و مدارک موجود در آن و بعید از قرائت گزارش عضو ممیز و بررسی و انجام مشاوره به اتفاق آرا اعضا حاضر به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی می نماید.

* رأی هیأت تخصصی شوراهای اسلامی *

1- به موجب اصل 138 قانون اساسی (ج. 1. 1) علاوه بر مواردی که هیأت وزیران با وزیری مأمور تدوین آیین نامه های اجرایی قوانین می شود ، هیأت وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمان های اداری به وضع تصویب نامه و آیین نامه بپردازد . هر یک از وزیران نیز در حدود وظایف خویش و مصوبات هیأت

دبیرخانه سازمان امور مالیاتی کشور

تصویر برابر با اصل است.

شماره داندنامه : ۲۶۷۹۶ / ۴۰۰ / و

دفتر اداری

تاریخ : ۱۴۰۴/۱۱/۱۱

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْبُلُوا»

شماره داندنامه : 140431390002650929
تاریخ تنظیم : 1404/10/15

هیأت تخصصی شوراهای اسلامی دیوان عدالت اداری
داندنامه

دیوان عدالت اداری

وزیران حق وضع آیین نامه و صدور بخش نامه را دارد ولی مفاد این مقررات نباید با متن و روح قوانین مخالف باشد. دولت می تواند تصویب برخی از امور مربوط به وظایف خود را به کمیسیون های متشکل از چند وزیر و گذار نماید. مصوبات این کمیسیون ها در محدوده قوانین پس از تأیید رئیس جمهور لازم الاجرا است ، تصویب نامه های و آیین نامه و آیین نامه های دولت و مصوبات کمیسیون های مذکور در این اصل ، ضمن ابلاغ برای اجرا به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی می رسد تادر صورتی که آنها را بر خلاف قوانین بیاورد با ذکر دلیل برای تجدید نظر به هیأت وزیران بفرستد .

2-طبق ماده 59 قانون مالیات های مستقیم نقل و انتقال قطعی املاک به مأخذ ارزش معاملاتی و نرخ دو درصد (2%) در تاریخ انتقال از طرف مالکان عین یا صاحبان حق مشمول مالیات می باشد و همچنین مستند به ماده 8 قانون درآمد پایدار هزینه شهرداری ها و دهیاری ها مصوب سال 1401 مالکین موظفند هنگام پرداخت مالیات ماده (59) قانون مالیات های مستقیم موضوع مالیات نقل و انتقال قطعی ، املاک و انتقال حق واگذاری به ترتیب دو درصد (2%) و یک درصد (1%) به عنوان عوارض به حساب شهرداری محل واریز نمایند.

3-به استناد تبصره ماده 8 قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها مصوب سال 1401 افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور و سایر افراد ناتوان از پرداخت ، از پرداخت عوارض مذکور معاف هستند . آیین نامه اجرایی این تبصره که شامل نحوه تشخیص افراد و موضوع این تبصره براساس سطح درآمد و دارای آنها است ، توسط وزارت کشور ، وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره) تدوین می شود و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد .

بنابراین مصوبه شماره 100296 مورخ 7/7/1403 موضوع عوارض نقل و انتقال توسط دفاتر اسناد رسمی و مصوبه 215640 مورخ 23/11/1402 آیین نامه اجرایی تبصره ماده (8) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری و دهیاری مصوب 1401 مصوب هیأت وزیران مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات نبوده و به استناد مواد ۱۲ و ۸۴ قانون دیوان عدالت اداری رأی به رد شکایت صادر می شود. این رأی ظرف بیست روز از تاریخ صدور از سوی رئیس محترم دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری قابل اعتراض است .

رحمان پیوست

رئیس هیأت تخصصی شوراهای اسلامی

دیوان عدالت اداری

امضای صادر کننده

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

شماره نامه: ۲۶۷۹۶ / ۲۰۰ و
تاریخ: ۱۴۰۴/۱۱/۱۱